

Aan het Ministerie van Financiën
T.a.v. de directeur Financiële Markten
Mevrouw mr. drs. A.J.I. van den Ende

Via mail : a.j.i.ende@minfin.nl / a.e.krispijn@minfin.nl
Betreft : uw brief met kenmerk 2018-0000097377
Datum : 7 september 2018
Contactpersoon : mw. mr. J.C. Rosenbrand (c.rosenbrand@ovfd.nl / 06 – 46 27 34 38)

Geachte mevrouw Van den Ende,

Als brancheorganisaties van onafhankelijke adviseurs/bemiddelaars en belanghebbende andere partijen roepen wij u dringend op om deze beroepsgroep meer zekerheid te verschaffen over het verwerken van het burgerservicenummer (BSN). Indien zij het BSN niet kunnen verwerken, betekent dit dat ze voor een groot aantal financiële producten zoals hypothecaire- en consumptieve kredieten, levens- en pensioenverzekeringen niet meer kunnen adviseren en bemiddelen.

Wij sturen u deze brief ook als reactie op uw brief van 21 juni 2018 (uw kenmerk: 2018-0000097377). Uw brief heeft grote commotie veroorzaakt, omdat de (juridische) positie van adviseurs/bemiddelaars hiermee niet alleen onduidelijk is geworden, wat veel onzekerheid oplevert, maar het verwerken van het BSN voor adviseurs/bemiddelaars ook aantoonbaar noodzakelijk is om hun bedrijfsactiviteiten, advies en bemiddeling, te kunnen verrichten.

Onderstaand lichten wij dit graag toe.

Renseigneringsplicht aanbieders

Het BSN is een wettelijk identificatienummer dat op grond van artikel 46 van de Uitvoeringswet AVG (UAVG) bij de verwerking van persoonsgegevens alleen mag worden gebruikt ter uitvoering van de betreffende wet dan wel voor doelen bij de wet bepaald. Overheidsorganisaties mogen het BSN gebruiken om hun taak uit te voeren, mits het BSN hierbij noodzakelijk is. Organisaties buiten de overheid mogen het BSN alléén gebruiken als dit in de wet staat. Banken, levensverzekeraars en schadeverzekeraars (verder: aanbieders) zijn bijvoorbeeld via artikel 10.8 Wet IB 2001 en artikel 22 Uitvoeringsbesluit IB 2001 aangewezen als administratieplichtigen, die op grond van artikel 53 Algemene Wet Rijksbelasting (AWR) gegevens aan de Belastingdienst moeten renseigner. Deze administratieplichtigen zijn op grond van artikel 53 lid 3 AWR gehouden om bij de gegevens en inlichtingen, zoals bedoeld in artikel 53 lid 2 AWR, het BSN te vermelden van degene op wie de gegevens en inlichtingen betrekking hebben.

Aanbieders verwerken op basis van bovenstaande (fiscale) wetgeving dus persoonsgegevens van klanten waaronder het BSN. Het overgrote deel van deze aanbieders werkt op het gebied van hypothecaire- en consumptieve kredieten, pensioenen en levensverzekeringen echter samen met adviseurs/bemiddelaars. Deze - intermediaire - aanbieders hebben geen rechtstreeks (advies)contact met de klant. De adviseurs/bemiddelaars adviseren de klant en bemiddelen vervolgens bij de totstandkoming van de verzekering of het krediet.

Hiertoe verzamelen zij een groot aantal relevante financiële documenten. Enerzijds op grond van wettelijke eisen die aan klantprofiel, advies en zorgplicht worden gesteld in de Wet Financieel Toezicht. Anderzijds op basis van samenwerkingsovereenkomsten en acceptatiekaders van aanbieders, die deze documenten nodig hebben om offertes uit te brengen of overeenkomsten te accepteren. Het gaat daarbij bijvoorbeeld om de volgende documenten waarop ook het BSN wordt vermeld:

- Salarisstroken;
- Werkgeversverklaring;
- Belastingaangiftes Inkomstenbelasting van de afgelopen drie jaar van ondernemers of DGA's;
- Jaaropgaven van werkgevers en/of uitkeringen, soms van de afgelopen drie jaar;
- De beschikking van het UWV met het uitkeringsbesluit van bijvoorbeeld de WW- of WIA uitkering;
- Gegevens over de inkomsten uit AOW, VUT, (pre)pensioen;
- Contracten van leningen;
- Verblijfsvergunning;
- Pensioenovereenkomsten en -brieven;
- Correspondentie i.v.m. de WIA (in het kader van verzuimverzekeringen);
- Kopie paspoort of ander identiteitsbewijs;
- Correspondentie met het Waarborgfonds eigen woningen in verband met de Nationale Hypotheek Garantie (NHG);
- Hypotheekaktes;
- Oprichtingsaktes bedrijven;
- Arbeidsovereenkomsten.
- .....

Intermediaire aanbieders met een wettelijke grondslag c.q. plicht om het BSN te verwerken, besteden deze werkzaamheden feitelijk contractueel uit aan adviseurs/bemiddelaars. Verrichten zij die werkzaamheden niet, dan komen hypothecaire- en consumptieve kredieten, levensverzekeringen en pensioenovereenkomsten simpelweg niet tot stand.

Bijkomend probleem is dat onder het verwerken van persoonsgegevens, waaronder het BSN, alle handelingen vallen die een organisatie kan uitvoeren met persoonsgegevens, van verzamelen tot en met vernietigen. Dit is dus een zeer ruim begrip. Handelingen die er volgens de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) in ieder geval onder vallen, zijn: het verzamelen, vastleggen, ordenen, structureren, opslaan, bijwerken of wijzigen, opvragen, raadplegen, gebruiken, doorzenden, verspreiden, beschikbaar stellen, samenbrengen, met elkaar in verband brengen, afschermen, wissen en vernietigen van gegevens.

Een adviseur/bemiddelaar verwerkt daarmee al heel snel het BSN, omdat hij voor het advies en de bemiddeling veel documenten waar het BSN op staat bij klanten op moet vragen, verzamelen, raadplegen, gebruiken en deze moet doorsturen naar de aanbieder. Verwerking van het BSN is voor adviseurs/bemiddelaars dan ook absoluut niet te vermijden en noodzakelijk om hun bedrijfsactiviteiten te kunnen uitvoeren.

Wettelijke grondslag adviseur/bemiddelaar op grond van de Wwft

Instellingen zoals banken, aanbieders van hypothecaire- en consumptieve kredieten, levensverzekeraars en financiële dienstverleners (oftewel adviseurs/bemiddelaars) moeten op grond van de Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme (Wwft) een cliëntenonderzoek verrichten, waarbij de cliënt wordt geïdentificeerd en geverifieerd. Het is instellingen namelijk verboden een zakelijke relatie aan te gaan of een transactie uit te voeren, indien zij geen cliëntenonderzoek hebben verricht of indien het cliëntenonderzoek niet tot een identificatie en verificatie heeft geleid.

Financiële dienstverleners die bemiddelen bij het tot stand komen en afsluiten van levensverzekeringen zijn op grond van artikel 3 Wwft dus zelfstandig verplicht een cliëntenonderzoek te verrichten. Een instelling die op grond van deze wet de cliënt of zakelijke relatie heeft geïdentificeerd en zijn identiteit heeft geverifieerd moet deze gegevens op grond van artikel 33 Wwft - waaronder het BSN (het document dat een persoonidentificerend nummer bevat) - ook opvraagbaar vastleggen. De instelling moet deze gegevens vervolgens op toegankelijke wijze gedurende vijf jaar na het tijdstip van het beëindigen van de zakelijke relatie of tot vijf jaar na het uitvoeren van de desbetreffende transactie bewaren.

Intermediaire aanbieders maken voor de Wwft gebruik van de afgeleide identificatie. Hierbij baseren zij zich op de identificatie- en verificatiegegevens die zijn binnenkrijgen van een andere onderneming, namelijk het door de adviseur/bemiddelaar uitgevoerde cliëntenonderzoek. De adviseur controleert het identiteitsbewijs. Vervolgens stuurt de adviseur een kopie van het identiteitsbewijs door naar de aanbieder. Voor het bewijs dat de identificatie en verificatie daadwerkelijk heeft plaatsgevonden dient de adviseur/bemiddelaar derhalve een kopie te bewaren. Onze toezichthouder AFM stelt ook dat de identificatie in de administratie moet worden vastgelegd.

Aanbieders leggen ook inzake de Wwft en het cliëntenonderzoek contractueel voorwaarden op in de samenwerkingsovereenkomsten die zij afsluiten met adviseurs/bemiddelaars om ook op die manier te waarborgen dat adviseurs aan de Wwft voldoen om aansprakelijkheid te voorkomen.

Verzoek tot overleg

Wij verzoeken u derhalve dringend om met ons in overleg te gaan over deze problematiek. Wij erkennen dat de positie van adviseurs/bemiddelaars om het BSN te verzamelen op grond van de wettelijke grondslag voor aanbieders – de renseigneringsplicht – onduidelijk is, maar de wettelijke grondslag voor adviseurs/bemiddelaars op grond van de Wwft lijkt duidelijk. Uw brief veroorzaakt daarmee grote onzekerheid en het is van groot belang dat we onze achterban zo snel mogelijk (juridische) zekerheid kunnen verschaffen. Indien adviseurs/bemiddelaars onverhoopt geen wettelijke grondslag hebben om het BSN te verwerken, dan levert dit grote problemen op bij de totstandkoming van financiële overeenkomsten voor de consument via onafhankelijke adviseurs/bemiddelaars.

Wij hebben een vergelijkbaar verzoek naar het ministerie van Veiligheid & Justitie gestuurd en naar de Autoriteit Persoonsgegevens. Ons voorstel is daarom om tot een breder gezamenlijk overleg te komen met onderstaande organisaties.

Wij zien uw reactie graag tegemoet en zijn graag bereid om het overleg te organiseren.

Met vriendelijke groet,

NVF

C.A.Ch. In der Hees
Voorzitter/Directeur

OvFD

mw. mr J.C. Rosenbrand
Directeur

CFD

R.J.E. Herdink
Voorzitter

NVHP

E.J. Creemers
Voorzitter

Vereniging FFP

R.L.G. van den Aker
Voorzitter

HDN

R. van der Heijden
Directeur

Contactgroep Automatisering

L. van Vliet
Voorzitter

NVIA

P. Abelskamp
Voorzitter